

MOPS
★ Stargard

POMOC OSOBOM NIEPEŁNOSPRAWNYM

INFORMATOR 2013

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Stargardzie Szczecińskim może zaoferować osobom niepełnosprawnym pomoc w formie:

1. Świadczeń pieniężnych:

1) w oparciu o ustawę z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej:

- zasiłek stały,
- zasiłek okresowy,
- zasiłek celowy,
- specjalny zasiłek celowy,
- pomoc pieniężną na zakup posiłku lub żywności w celu przygotowania posiłku,

2) w oparciu o ustawę z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych:

- zasiłek pielęgnacyjny,
- świadczenie pielęgnacyjne,
- specjalny zasiłek opiekuńczy,

3) w oparciu o ustawę z dnia 21 czerwca 2001 r. o dodatkach mieszkaniowych:

- dodatek mieszkaniowy.

2. Świadczeń niepieniężnych:

- pracę socjalną,
- składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe,
- składki na ubezpieczenie zdrowotne,
- pomoc rzeczową,
- poradnictwo specjalistyczne,
- interwencja kryzysowa,
- schronienie,
- posiłek,
- niezbędne ubranie,
- usługi opiekuńcze,
- skierowanie i pobyt w ośrodkach wsparcia,
- skierowanie i pobyt w domu pomocy społecznej.

Przyznawanie powyższych świadczeń (z wyłączeniem pracy socjalnej, poradnictwa specjalistycznego, interwencji kryzysowej) następuje w formie decyzji administracyjnej, po przeprowadzeniu wywiadu środowiskowego (z wyłączeniem zasiłku pielęgnacyjnego).

Zasiłek stały przysługuje:

- pełnoletniej osobie samotnie gospodarującej, całkowicie niezdolnej do pracy z powodu wieku lub niepełnosprawności, jeżeli jej dochód jest niższy od kryterium dochodowego osoby samotnie gospodarującej, obecnie netto 542 zł,
- pełnoletniej osobie pozostającej w rodzinie, całkowicie niezdolnej do pracy z powodu wieku lub niepełnosprawności, jeżeli jej dochód, jak również dochód na osobę w rodzinie są niższe od kryterium dochodowego na osobę w rodzinie, obecnie 456 zł, np. 4 osoby x 456 zł = 1824 zł.

Kwota zasiłku nie może być wyższa niż 529 zł miesięcznie i niższa niż 30 zł miesięcznie.

Całkowita niezdolność do pracy oznacza całkowitą niezdolność do pracy w rozumieniu przepisów o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych albo zaliczenie do I lub II grupy inwalidów lub legitymowanie się znacznym lub umiarkowanym stopniem

niepełnosprawności w rozumieniu przepisów o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych.

Zasiłek okresowy przysługuje:

- osobie samotnie gospodarującej, której dochód jest niższy od kryterium dochodowego osoby samotnie gospodarującej,
- rodzinie, której dochód jest niższy od kryterium dochodowego rodziny, w szczególności ze względu na długotrwałą chorobę, niepełnosprawność, bezrobocie, możliwość utrzymania lub nabycia uprawnień do świadczeń z innych systemów zabezpieczenia społecznego.

Kwota zasiłku okresowego nie może być niższa niż 50% różnicy między:

- kryterium dochodowym osoby samotnie gospodarującym a dochodem tej osoby,
- kryterium dochodowym rodziny a dochodem tej rodziny.

Kwota zasiłku okresowego nie może być niższa niż 20 zł miesięcznie. Dotyczy to sytuacji, gdy różnica wynosi mniej niż 20 zł.

Okres na jaki przyznany jest zasiłek okresowy ustala Ośrodek Pomocy Społecznej na podstawie okoliczności sprawy.

Zasiłek celowy może być przyznany w celu zaspokojenia niezbędnej potrzeby życiowej, w szczególności na pokrycie części lub całości kosztów zakupu leków i leczenia, opału, odzieży, niezbędnych przedmiotów użytku domowego, drobnych remontów i napraw a także kosztów pogrzebu osobom, których dochód nie przekracza odpowiednio kryterium dochodowego osoby samotnej (542 zł) lub osoby gospodarującej w rodzinie (456 zł).

Specjalny zasiłek celowy może być przyznany osobie o dochodach przekraczających kryterium dochodowe jedynie w szczególnie uzasadnionych przypadkach.

Wysokość zasiłku celowego zależy od rodzaju potrzeb i możliwości finansowych Ośrodka Pomocy Społecznej. Natomiast wysokość specjalnego zasiłku celowego nie może przekroczyć kryterium dochodowego osoby lub rodziny.

Pomoc pieniężna na zakup posiłku albo żywności w celu przygotowania ciepłego posiłku przysługuje osobom, których dochód nie przekracza 150% kryterium dochodowego (813 zł miesięcznie w przypadku 1 osobowego gospodarstwa domowego i 684 zł miesięcznie na 1 osobę w przypadku wieloosobowego gospodarstwa domowego).

Zasiłek pielęgnacyjny przyznaje się w celu częściowego pokrycia wydatków wynikających z konieczności zapewnienia osobie niepełnosprawnej opieki i pomocy innej osoby w związku z niezdolnością do samodzielnej egzystencji. Zasiłek pielęgnacyjny przysługuje: niepełnosprawnemu dziecku, osobie niepełnosprawnej w wieku powyżej 16 roku życia, jeżeli legitymuje się orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności lub umiarkowanym stopniu niepełnosprawności, jeżeli niepełnosprawność powstała w wieku do ukończenia 21 roku życia.

Zasiłek pielęgnacyjny przysługuje w wysokości 153,00 zł miesięcznie i nie jest zależny od kryterium dochodowego. Prawo do zasiłku pielęgnacyjnego przysługuje na czas nieokreślony chyba, że orzeczenie zostało wydane na czas określony, wówczas przysługuje do ostatniego dnia miesiąca, w którym upływa termin ważności orzeczenia.

Zasiłek pielęgnacyjny nie przysługuje osobie uprawnionej do dodatku pielęgnacyjnego, jak również osobie umieszczonej w instytucji zapewniającej całodobowe utrzymanie.

Świadczenie pielęgnacyjne z tytułu rezygnacji z zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej przysługuje:

- 1) matce albo ojcu,
- 2) opiekunowi faktycznemu dziecka,
- 3) osobie będącej rodziną zastępczą spokrewnioną w rozumieniu ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej,
- 4) innym osobom, na których zgodnie z przepisami ustawy z dnia 25 lutego 1964 r. – Kodeks rodzinny i opiekuńczy ciąży obowiązek alimentacyjny, z wyjątkiem osób o znacznym stopniu niepełnosprawności

- jeżeli nie podejmują lub rezygnują z zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej w celu sprawowania opieki nad osobą legitymującą się orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności albo orzeczeniem o niepełnosprawności łącznie ze wskazaniem: konieczności stałej lub długotrwałej opieki lub pomocy innej osoby w związku ze znacznie ograniczoną możliwością samodzielnej egzystencji oraz konieczności stałego współdziałania na co dzień opiekuna dziecka w procesie jego leczenia, rehabilitacji i edukacji.

Osobom, o których mowa w ust. 1 pkt 4, innym niż spokrewnione w pierwszym stopniu z osobą wymagającą opieki przysługuje świadczenie pielęgnacyjne, w przypadku gdy spełnione są łącznie następujące warunki:

- 1) rodzice osoby wymagającej opieki nie żyją, zostali pozbawieni praw rodzicielskich, są małoletni lub legitymują się orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności;
- 2) nie ma innych osób spokrewnionych w pierwszym stopniu, są małoletnie lub legitymują się orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności;
- 3) nie ma osób, o których mowa w ust. 1 pkt 2 i 3, lub legitymują się orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności.

Świadczenie pielęgnacyjne przysługuje, jeżeli niepełnosprawność osoby wymagającej opieki powstała:

- 1) nie później niż do ukończenia 18. roku życia lub
- 2) w trakcie nauki w szkole lub szkole wyższej, jednak nie później niż do ukończenia 25 roku życia.

Świadczenie pielęgnacyjne nie przysługuje jeżeli:

- 1) osoba sprawująca opiekę:
 - a) ma ustalone prawo do emerytury, renty, renty rodzinnej z tytułu śmierci małżonka przyznanej w przypadku zbiegu prawa do renty rodzinnej i innego świadczenia emerytalno – rentowego, renty socjalnej, zasiłku stałego, nauczycielskiego świadczenia kompensacyjnego, zasiłku przedemerytalnego lub świadczenia przedemerytalnego
 - b) ma ustalone prawo do specjalnego zasiłku opiekuńczego lub świadczenia pielęgnacyjnego;
- 2) osoba wymagająca opieki:
 - a) pozostaje w związku małżeńskim, chyba że współmałżonek legitymuje się orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności,
 - b) została umieszczona w rodzinie zastępczej, z wyjątkiem rodziny zastępczej spokrewnionej, rodzinnym domu dziecka albo, w związku z koniecznością kształcenia, rewalidacji lub rehabilitacji, w placówce zapewniającej całodobową opiekę, w tym specjalnym ośrodku szkolno – wychowawczym, z wyjątkiem podmiotu wykonującego działalność leczniczą, korzysta w niej z całodobowej opieki przez więcej niż 5 dni w tygodniu;
- 3) na osobę wymagającą opieki inna osoba ma ustalone prawo do wcześniejszej emerytury;

- 4) członek rodziny osoby sprawującej opiekę ma ustalone prawo do dodatku do zasiłku rodzinnego, o którym mowa w art. 10, specjalnego zasiłku opiekuńczego lub świadczenia pielęgnacyjnego;
- 5) na osobę wymagającą opieki jest ustalone prawo do dodatku do zasiłku rodzinnego, o którym w art. 10, prawo do specjalnego zasiłku opiekuńczego lub prawo do świadczenia pielęgnacyjnego;
- 6) na osobę wymagającą opieki inna osoba jest uprawniona za granicą do świadczenia na pokrycie wydatków związanych z opieką, chyba, że przepisy o koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego lub dwustronne umowy o zabezpieczeniu społecznym stanowią inaczej;

- do dnia 30-06-2013 r. świadczenie pielęgnacyjne przysługuje w kwocie 520 zł miesięcznie, a od 01-07-2013 r. w kwocie 620 zł miesięcznie.

Specjalny zasiłek opiekuńczy w wys. 520 zł mies. przysługuje osobom, na których zgodnie z przepisami ustawy z dnia 25 lutego 1964 r. – Kodeks rodzinny i opiekuńczy (Dz. U. z 2012 r. poz. 788 i 1529) ciąży obowiązek alimentacyjny, *jeżeli rezygnują z zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej w związku z koniecznością sprawowania stałej opieki nad osobą legitymującą się orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności albo orzeczeniem o niepełnosprawności o łącznie ze wskazaniem: konieczności stałej lub długotrwałej opieki lub pomocy innej osoby w związku ze znacznie ograniczoną możliwością samodzielnej egzystencji oraz konieczności stałego współdziałania na co dzień opiekuna dziecka w procesie jego leczenia, rehabilitacji i edukacji.*

Specjalny zasiłek opiekuńczy przysługuje, jeżeli łączny dochód rodziny osoby sprawującej opiekę oraz rodziny osoby wymagającej opieki w przeliczeniu na osobę nie przekracza kwoty, 623 zł miesięcznie.

Dodatek mieszkaniowy stanowi formę pomocy dla osób, które nie są w stanie pokryć wydatków związanych z utrzymaniem mieszkania.

Pomoc ta ma charakter częściowy, co oznacza, że osoba, której przyznano dodatek musi ponosić i uiszczać we własnym zakresie (z własnego budżetu) pozostałą, poza dodatkiem mieszkaniowym część opłat związanych z utrzymaniem lokalu. W przypadku nie wnoszenia opłat przez okres 2 miesięcy, dodatek jest wstrzymywany, a po uregulowaniu tych zaległości, wypłata dodatku jest wznawiana.

Dodatek mieszkaniowy przysługuje osobom mającym tytuł prawny do lokalu, a także osobom zajmującym lokal mieszkalny bez tytułu prawnego pod warunkiem, że oczekują one na przysługujący im lokal zamienny lub socjalny.

Obok tytułu prawnego wymagane jest także faktyczne zamieszkiwanie w lokalu, przez co rozumie się taką sytuację, gdy dana osoba przebywa w konkretnym mieszkaniu z zamiarem stałego pobytu tj. chodzi o miejsce, gdzie koncentrują się wszystkie jej sprawy osobiste i majątkowe, choćby nawet przerwa w faktycznym przebywaniu w miejscu zamieszkania spowodowana była studiami, odbywaniem służby wojskowej, czy pobytem w zakładzie karnym.

Przyznanie dodatku uzależnione jest od średniego miesięcznego dochodu na jednego członka gospodarstwa domowego uzyskanego w okresie 3 miesięcy poprzedzających datę złożenia wniosku (do 175% kwoty najniższej emerytury w gospodarstwie jednoosobowym i 125% w gospodarstwie wieloosobowym; najniższa emerytura obowiązująca od marca 2012 roku to kwota 799,18 zł), powierzchni zajmowanego lokalu oraz od wysokości miesięcznych wydatków na lokal.

Normatywna powierzchnia użytkowa lokalu mieszkalnego lub budynku mieszkalnego, w którym znajduje się tylko jeden lokal mieszkalny (dom jednorodzinny), zwana dalej „*normatywną powierzchnią*”, w przeliczeniu na liczbę członków gospodarstwa domowego nie może przekraczać:

1. 35 m kw. - dla 1 osoby,
2. 40 m kw. - dla 2 osób,
3. 45 m kw. – dla 3 osób,
4. 55 m kw. – dla 4 osób,
5. 65 m kw. – dla 5 osób,
6. 70 m kw. – dla 6 osób, a w razie zamieszkiwania w lokalu mieszkalnym większej liczby osób dla każdej kolejnej osoby zwiększa się normatywną powierzchnię tego lokalu o 5 m kw.

Normatywną powierzchnię powiększa się o 15 m², jeżeli w lokalu mieszkalnym zamieszkuje *osoba niepełnosprawna* poruszająca się na wózku lub osoba niepełnosprawna, której niepełnosprawność wymaga zamieszkiwania w oddzielnym pokoju. O wymogu zamieszkiwania w oddzielnym pokoju orzekają powiatowe zespoły do spraw orzekania o niepełnosprawności, o których mowa w ustawie z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (Dz. U. Nr 123, poz. 776, z późn. zm.). W przypadku prowadzenia 1-osobowego gospodarstwa domowego przez osobę niepełnosprawną, powyższy przepis nie ma zastosowania.

Ustawa dopuszcza odstępstwa, zarówno jeśli dochód jest wyższy od przyjętego, jak i w sytuacji, gdy powierzchnia użytkowa lokalu mieszkalnego przekracza powierzchnię normatywną lokalu o 30%. Wysokość dodatku mieszkaniowego uzależniona jest od wysokości wydatków ponoszonych na utrzymanie mieszkania oraz od miesięcznego dochodu brutto w gospodarstwie domowym na jedną osobę. Jeżeli wnioskodawcy przysługuje dodatek mieszkaniowy, a w jego mieszkaniu nie ma centralnego ogrzewania, ciepłej wody lub instalacji gazu przewodowego, to wówczas naliczany jest ryczałt na zakup opału, stanowiący część dodatku mieszkaniowego, który wypłaca się wnioskodawcy.

Decyzje przyznające dodatek mieszkaniowy wydawane są na okres 6 miesięcy. Ewentualne zmiany danych zawartych we wniosku lub deklaracji złożonej przez wnioskodawcę, które nastąpiły w okresie 6 miesięcy od dnia przyznania dodatku mieszkaniowego nie mają wpływu na wysokość wypłacanego dodatku mieszkaniowego.

Praca socjalna świadczona jest osobom na rzecz poprawy funkcjonowania osób i rodzin w ich środowisku społecznym w celu rozwinięcia lub wzmocnienia ich aktywności i samodzielności życiowej, w szczególności: wskazówki, informacje, porady, konsultacje, itp.

Praca socjalna świadczona jest bez względu na posiadany dochód.

Składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe.

Za osobę, która rezygnuje z zatrudnienia w związku z koniecznością sprawowania bezpośredniej, osobistej opieki nad długotrwale lub ciężko chorym członkiem rodziny oraz wspólnie niezamieszkującymi matką, ojcem lub rodzeństwem, ośrodek pomocy społecznej opłaca składkę na ubezpieczenie emerytalne i rentowe od kwoty kryterium dochodowego na osobę w rodzinie, jeżeli dochód na osobę w rodzinie osoby opiekującej się nie przekracza 150 % kwoty kryterium dochodowego na osobę w rodzinie i osoba opiekująca się nie podlega obowiązkowo ubezpieczeniom emerytalnemu i rentowym z innych tytułów lub nie otrzymuje emerytury albo renty. Dotyczy to również osób, które w związku z koniecznością sprawowania opieki pozostają na bezpłatnym urlopie.

Składki na ubezpieczenia zdrowotne przysługują osobie otrzymującej zasiłek stały, która jednocześnie nie podlega ubezpieczeniu zdrowotnemu z innego tytułu.

Pomoc w formie rzeczowej w celu ekonomicznego usamodzielnienia następuje przez udostępnianie maszyn i narzędzi pracy stwarzających możliwości organizowania własnego warsztatu pracy oraz urządzeń ułatwiających *pracę niepełnosprawnym*.

Poradnictwo specjalistyczne w szczególności prawne, psychologiczne i rodzinne, jest świadczone osobom i rodzinom, które mają trudności lub wykazują potrzebę wsparcia w rozwiązywaniu swoich problemów życiowych, bez względu na posiadany dochód.

Poradnictwo prawne realizuje się przez udzielanie informacji o obowiązujących przepisach z zakresu prawa rodzinnego i opiekuńczego, zabezpieczenia społecznego, ochrony praw lokatorów.

Poradnictwo psychologiczne realizuje się przez procesy diagnozowania, profilaktyki i terapii.

Poradnictwo rodzinne obejmuje szeroko rozumiane problemy funkcjonowania rodziny, w tym problemy wychowawcze oraz problemy opieki nad *osobą niepełnosprawną*, a także terapię rodzinną.

Interwencja kryzysowa stanowi zespół interdyscyplinarnych działań podejmowanych na rzecz osób i rodzin będących w stanie kryzysu. Celem interwencji kryzysowej jest przywrócenie równowagi psychicznej i umiejętności samodzielnego radzenia sobie, a dzięki temu zapobieganie przejściu reakcji kryzysowej w stan chronicznej niewydolności psychospołecznej. Interwencją kryzysową obejmuje się osoby i rodziny bez względu na posiadany dochód. W ramach interwencji kryzysowej udziela się natychmiastowej specjalistycznej pomocy psychologicznej, a w zależności od potrzeb – poradnictwa socjalnego lub prawnego, w sytuacjach uzasadnionych – schronienia do 3 miesięcy.

Schronienie

Udzielenie schronienia następuje przez przyznanie tymczasowego miejsca noclegowego w noclegowniach, schroniskach, domach dla bezdomnych i innych miejscach do tego przeznaczonych.

Posiłek

Pomoc doraźna albo okresowa w postaci jednego gorącego posiłku dziennie przysługuje osobie, która własnym staraniem nie może go sobie zapewnić.

Niezbędne ubranie

Przyznanie niezbędnego ubrania następuje poprzez dostarczenie osobie potrzebującej bielizny, odzieży i obuwia odpowiednich do jej indywidualnych właściwości oraz pory roku.

Usługi opiekuńcze przysługują osobie samotnej, która z powodu wieku, choroby lub innych przyczyn wymaga pomocy innych osób, a jest jej pozbawiona. Usługi mogą być przyznane również osobie, która ma rodzinę, a rodzina, a także wspólnie zamieszkujący małżonek, wstępni i zstępni nie mogą takiej opieki zapewnić.

Usługi opiekuńcze obejmują pomoc w zaspokajaniu codziennych potrzeb życiowych, opiekę higieniczną, zaleconą przez lekarza pielęgnację oraz, w miarę możliwości, zapewnienia kontaktów z otoczeniem.

Specjalistyczne usługi opiekuńcze są to usługi dostosowane do szczególnych potrzeb wynikających z rodzaju schorzenia lub *niepełnosprawności*, świadczone przez osoby ze specjalistycznym przygotowaniem zawodowym.

Osrodek pomocy społecznej, przyznając usługi opiekuńcze, ustala ich zakres, okres i miejsce świadczenia.

Osoba nie ponosi odpłatności za usługi opiekuńcze jeśli jej dochód nie przekracza kryterium dochodowego odpowiednio osoby samotnie gospodarującej lub osoby pozostającej w rodzinie. W pozostałych przypadkach odpłatność ustalana jest w oparciu o tabelę odpłatności, ustaloną przez Radę Miejską/ Gminy.

Skierowanie i pobyt w domu pomocy społecznej

Osobie wymagającej całodobowej opieki z powodu wieku, choroby lub *niepełnosprawności*, niemogącej samodzielnie funkcjonować w codziennym życiu, której nie można zapewnić niezbędnej pomocy w formie usług opiekuńczych, przysługuje prawo do umieszczenia w domu pomocy społecznej.

Osobę kieruje się do domu pomocy społecznej odpowiedniego typu, po uzyskaniu zgody tej osoby lub jej przedstawiciela ustawowego albo zgody Sądu na umieszczenie w domu pomocy społecznej.

W oparciu o obowiązujące przepisy opłatę za pobyt w DPS ponosi sam mieszkaniec, jednak nie więcej niż 70 % swojego dochodu.

Jeżeli więc nie pokrywa on opłaty w całości, różnicę ponoszą członkowie rodziny zobowiązani do alimentacji (małżonek, zstępni i wstępni).

W przypadku, gdy ich dochody nie przekraczają 300 % kryterium dochodowego, koszty ponosi gmina, tj. ośrodek pomocy społecznej.

Usługi w ośrodku wsparcia mogą być przyznane osobom, które ze względu na wiek, chorobę lub niepełnosprawność wymagają częściowej opieki i pomocy w zaspokajaniu niezbędnych potrzeb życiowych.

MOPS w Stargardzie Szczecińskim kieruje osoby do ośrodków wsparcia działających na terenie miasta, takich jak: Środowiskowy Dom Samopomocy, Dom Dziennego Pobytu dla Osób Starszych, schronisk.